అతకని బ్రతుకులు

మెస్‌లో పన్నెండుగంటలు కొట్టింది. అప్పటివరకు రమ్మీ ఆడుతూ కూర్చున్న లెఫ్టినెంట్ కర్నల్ కపూర్, మేజర్ బెనర్జీ, కెప్టెన్ మల్‌హోత్రా. లెఫ్టినెంట్ సింగ్ అందరూ గుడ్‌నైట్ చెప్పి వెళ్ళిపోయారు. వరండాలో మేజర్ రావు, కెప్టెన్ మూర్తి మాత్రం మిగిలారు.

మెస్ వరండాలో పెట్రోమాక్స్ చుట్టూ దీపం పురుగులు ఎగురుతున్నాయి. దూరంగా కీచురాళ్ళరొద, డైనింగ్‌హాల్లో కుర్చీలు, బల్లలు సర్దుతున్న చప్పుళ్ళు, కిచెన్‌లో ప్లేట్ల చప్పుడు, పనివాళ్ళ మాటలు వినిపిస్తున్నాయి.

రావు మూడోసారి గ్లాసు పూర్తిచేసి నాలుగోసారి వెయిటర్ని పిలిచాడు. చదువుతున్న మేగ్‌జైన్‌లోంచి తలెత్తిచూశాడు మూర్తి. రావు అప్పటికే మామూలుగా లేడు.

"రావ్, ఇటీజ్ టూ మచ్ ఫర్ టుడే .... కమాన్ లెటజ్ గో" అన్నాడు. రావు జవాబీయలేదు.

"రావ్, పన్నెండు దాటింది ! చాలా ఆలస్యం అయింది. వెడదాం పద...." మళ్ళీ అన్నాడు మూర్తి పత్రిక టేబిల్ మీద పడేసి.

వెయిటర్ వచ్చి గ్లాసునింపి వెళ్ళాడు. 'డోంట్ వెయిట్ ఫర్ మీ, ఇఫ్ యూ వాంట్ యూ కేన్ గో' అన్నాడు రావు గ్లాసు చేతిలోకి తీసుకుంటూ, ఒక్కడినీ వదిలివెళ్ళడానికి మనసువప్పక మళ్ళీ మేగజైను తీసుకున్నాడు మూర్తి. రావువంక ఓసారి చూసి నిట్టూర్చాడు. తను వెళితే ... రావు అప్పట్లో లేవడని, అలా గ్లాసుమీద గ్లాసు వంటిమీద తెలివిఉన్నంతవరకు త్రాగుతాడని మూర్తికి తెలుసు. తరువాత టేబిల్‌మీదకు వ్రాలిన రావుని మెస్ వెయిటర్లు జీప్‌లోకి చేర్చి డ్రైవర్‌కి అప్పగిస్తారు. డ్రైవరు టెంట్‌కి తీసికెళ్ళి ఆర్డర్లీకి అప్పగిస్తాడు. ఆర్డర్లీ దొరగారి బూట్లు విప్పి మంచంమీదకు చేర్చి రగ్గు కప్పుతాడు. మళ్ళీ తెల్లారేవరకు యీ లోకంలోకి రాడు రావు.

మరీ మోతాదు మించిననాడు తనే జీప్ డ్రైవ్ చేసుకుంటూ టెంట్‌కి వెడతాడు రావు డ్రైవ్‌చేస్తుంటే ఆ జీపులో ఎవరూ వెళ్ళడానికి ఇష్టపడరు. ఆ సంగతి ఓసారి తనకి బాగా అనుభవమయినది.

ఓసారి అక్కడికి పదిమైళ్ళదూరంలో వున్న యూనిట్‌లో పార్టీ జరిగింది. పార్టీ ముగిసేసరికి అర్ధరాత్రి దాటింది. తను రావ్‌జీప్‌లో ఎక్కాడు.

జీప్ స్టార్టుచేయడమే ఏభై మైళ్ళ స్పీడులో వదిలాడు రావు. తన కేంప్‌కి, అక్కడికి మధ్యవున్న పదిమైళ్ళల్లో నాలుగుమైళ్ళు ఘాట్‌రోడ్డు వుంది. ప్లయిన్‌రోడ్డులో తనంత గాభరాపడలేదుగాని, ఘాట్‌సెక్షన్‌లో కూడా అదే స్పీడుతో వెడుతున్న రావునిచూస్తే గాభరాపుట్టింది. ఓ ప్రక్క ఆకాశాన్నంటే కొండలు, మరోప్రక్క అంతుతెలియని అగాధంలాంటి లోయ. అందులోపడితే పడినట్లుకూడా ఎవరికి అంతుతెలియదు. స్టీరింగ్ గట్టిగా పట్టుకుని, పెదాలు బిగించి, చకచక మలుపులు త్రిప్పేస్తున్న రావుని చూస్తే భయంవేసింది. మలుపుతిరిగినప్పుడల్లా కీచుమంటూ రొదచేస్తూంది జీపు. 'రావ్! స్పీడుతగ్గించు. ప్లీజ్! అన్నాడు భయంగా తను. రావు వినిపించుకోలేదు.

ఏమిటీమనిషీ ? యీ లోకంలో లేడా ? వంటిమీద తెలివిలేదా ? ప్రాణాలమీద ఆశలేదా ? సర్రుమని తిరిగింది జీపు. మలుపులో ఒక వెంట్రుకవాసిలో తప్పిందిగాని లేకపోతే యీపాటికి లోయలో పడాల్సింది. "రావ్ స్టాపిట్ !" కోపంగా అరిచాడు గట్టిగా తను. రావ్ వినిపించుకోలేదు. వళ్ళుమండి స్టీరింగ్ గట్టిగా పట్టుకుని, స్విచ్ ఆఫ్ చేసేశాడు తను. సడన్ బ్రేకుతో ఆగింది జీపు. అప్పటికి యీ లోకంలోకి వచ్చాడు రావు. ఉరిమి చూశాడు. ఆ చూపుచూస్తే జీప్‌లోంచి తోసేస్తాడేమో ననిపించింది. ఎందుకాపా వన్నట్టు తీక్షణంగా చూశాడు. "రావ్ ఇది ఘాట్‌రోడ్డని మరచిపోయావా ? ఒక్క సెకనులో తప్పిందిగాని ... లేకపోతే ...." రావ్ కోపంగా చూశాడు. "ఇఫ్ యూ వాంట్ యు కెన్ గెట్‌డౌన్ !" అన్నాడు. నిర్మానుష్యమైన నడిరోడ్డుమీద అర్ధరాత్రిదిగి ఏంచేస్తాడు ? భగవంతుడిమీద భారంవేసి కళ్ళుమూసుకు కూర్చున్నాడు. ఆ అనుభవంతో రావ్ జీప్‌లో వెళ్ళడం అంటే భయం తనకి. తనేకాదు రావ్‌జీప్ ఎవరూ ఎక్కరు ! అందరూ ఎన్నోవిధాల హెచ్చరించారు రావుని యీ విషయంలో !

రావు సిగరెట్ చేతిలో పట్టుకుని కళ్ళుమూసుకుని తల వెనక్కి వాల్చి ఏదో ఆలోచిస్తున్నాడు.

రావుని చూస్తుంటే మూర్తికి ఏదో బాధ కలుగుతూంది !!.... రావ్ !.... ఎందుకిలా మారిపోతున్నాడు ! యిదివరకటి రావుకి యీ సంవత్సరంనించి మారిన రావుకి ఎంత తేడా ? ఎందుకిలా మారిపోతున్నాడు ? ఎందుకిలా తయారయ్యాడు ? !

ఎన్నోసార్లు వేసుకునే ఆ ప్రశ్నకి మూర్తికి జవాబు దొరకడంలేదు.

రావ్‌కి, మూర్తికి ముందుపరిచయం పూనాలో యిద్దరూ లెఫ్టినెంట్స్‌గా వున్నప్పుడు జరిగింది. ఇద్దరూ ఇంజనీర్సే !

మొదట అసలు రావుని తెలుగువాడనే అనుకోలేదు మూర్తి. ఆరడుగుల పొడుగు. పొడుక్కితగ్గ లావు. తెల్లటి తెలుపు ఏ పంజాబీ వాడో, కాశ్మీరీవాడో అనుకున్నాడు. పేరువిని ఏ కూర్గువాడో, కన్నడం

వాడో అనుకున్నాడు. ఓసారి రావునోట తెలుగుపాట కూనిరాగం విని ఆశ్చర్యంగా అడిగి తెల్సుకున్నాడు. ఆ పరిచయం అలా ఆరంభించింది.

ఆంధ్రదేశంలో ఆంధ్రులమధ్యవుంటే పక్కింటివాడు చస్తున్నా పట్టించుకోడు. అదే ప్రవాసాంధ్రంలో తెలుగుమాట. తెలుగుమనిషి కనపడితే ప్రాణం లేచివచ్చినట్టుంటుంది. అందులో ఆఫీసర్సులో రావ్, మూర్తి ఇద్దరే తెలుగువాళ్ళవడం, ఇద్దరూ ఒకే రాంక్‌వాళ్ళు, సమవయస్కులు అవడంతో ఇద్దరూ మంచి స్నేహితులయ్యారు కొద్దిరోజుల్లోనే!

అప్పటి స్నేహం.... తరువాత యీ మూడేళ్ళుగా, పాకిస్థాన్ యుద్ధం ఆరంభించిన దగ్గరనించి యీ బోర్డరు ఏరియాస్‌లో మళ్ళీ కలిసి వుండడంతో ఆప్తులులేనిచోట యిద్దరూ మరింత ఆప్తులయ్యారు, రావ్ యీ మధ్యే మేజరయ్యాడు! అయినా ఆ చనువు యింకా అలాగేవుంది యిద్దరి మధ్య!

యుద్ధంముగిసినా.... ఆ హడావిడితగ్గినా వారి స్థావరాలు మారలేదు. యూనిట్ అక్కడేవుంది యింకా, బోర్డరులో రోడ్డువేయడం, బ్రిడ్జిలుకట్టడం, కందకాలు తవ్వడం.... యుద్ధం ఏ క్షణంవచ్చినా ఎదుర్కోడానికి సర్వసన్నాహాలు అన్నమాట!

అంతా దట్టమైన అడవులు, కొండలు, వాగులు, రకరకాల పిట్టలు ప్రకృతిదృశ్యాలు చూడ్డానికి మొదట్లో బాగానేవుంటుంది అందరికి. రాను రాను ఎంతసేపు యూనిఫారాలుతప్ప, మగపురుగులుతప్ప కనపడని ఆప్రదేశాలు విసుగుపుట్టించేవి. పెద్దపెద్ద తోటలలో హోదాకి తగినట్టు టెంట్లు.... ఆఫీసర్ల టెంట్స్‌కి దూరంగా జవాన్ల టెంట్స్. టెంట్స్‌కి దూరంగా రెండు ఫర్లాంగులలో మెస్సు! అంతా క్రమబద్ధమైన జీవితం! లేవడం, చలిలోనే పెరేడ్, బ్రేక్‌ఫాస్ట్, ఆఫీసుపని, లంచ్, మళ్ళీపని. సాయంత్రం ఐదుగంటలకే చీకటి! ఆ హరికెన్ లాంతర్లముందు చదవడానికికూడా బుద్ధిపుట్టక అందరూ ఆరుగంటలకల్లా మెస్సుచేరుతారు టీతాగి, పుస్తకాలు చదువుతూ, రికార్డుప్లేయరు వింటూ, పేకాడుతూ, తాగుతూ ఎవరిష్టం నచ్చినట్టు వాళ్ళు సరదాగా గడుపుతారు. డిన్నరయ్యాక ఓ అరగంటో గంటో బాతాఖానీ కొట్టి

ఎవరి టెంట్స్‌కి వారు చేరుతారు. యీ దినచర్యలో మార్పు అంటూ వుంటే చుట్టుపట్ల యూనిట్స్‌కి ఏదో పార్టీలపేరుతో నలుగురు కలసి నాలుగైదు గంటలు గడపడం! బొత్తిగా మెకానికల్ లైఫ్! బాచిలర్స్ బాధపడేవారు కాదుగాని, పెళ్ళయినవాళ్ళు కాపురం పెట్టడానికిలేక చికాకుగా వుంటారు!

పుస్తకం తిరగేస్తున్న మూర్తి దృష్టిఅంతా రావుమీదే వుంది. రావ్ లేవడంకోసం ఓపిగ్గా కనిపెట్టుకుని కూర్చున్నాడు.

రావు ఎందుకిలా అయిపోతున్నాడు! ఎలావుండే మనిషి ఎలా మారిపోయాడు!! సర్వం కోల్పోయినట్టు ఎందుకా దైన్యం! ఎందుకంత నిర్లిప్తత బ్రతుకుమీద! ఏం లోటని! ఏం నష్టపోయాడని ఆ నైరాశ్యం! పూర్వపు చలాకితనం మచ్చుకైనా కనపడదేం!

రావు!.... మనిషి ఎంత అందగాడో మనసూ అంత అందంగా వుండేది! ఎంత సరదాగా వుండేవాడు! రావు ఎక్కడుంటే అక్కడ ఉల్లాసం, ఉత్సాహం వురకలువేసేది! అతనిచుట్టూ ఎప్పుడూ పదిమంది పోగయివుండేవారు! అతనిలో ఆకర్షణ అలాంటిది అప్పుడు! కొత్తకొత్త విట్లువేస్తూ, పాటలన్నీ వరసలు మార్చేసి ఇష్టంవచ్చినట్లు పాడి అందర్నీ నవ్వించేవాడు. క్వార్టర్స్ ఫ్రీ టైము దొరికితేచాలు పేకపరిచేవాడు. శలవురోజు వస్తేచాలు పిక్నిక్ అనేవాడు. లేకపోతే చుట్టుప్రక్కల అడవులకి తుపాకులు పుచ్చుకుని షికారికి బయలుదేరదీసేవాడు! అందమైన అమ్మాయిలకి అందమైన పేర్లుపెట్టి అందంగా వర్ణించేవాడు! సరే, తాగడం ముందునించీవుంది కాని యిలా ఒళ్ళుతెలియని తాగుడుకాదు! రావ్ ఎక్కడుంటే ఆ యూనిట్ అంతా ఉల్లాసంగా వుండేది! పై అధికార్లుకూడా రావ్‌ని ఎంతో అభిమానిస్తూ ఎంతో ఆదరం అభిమానం చూపించేవారు.

అలాంటి రావు ... యిప్పుడు ఎవరితోనూ మాట్లాడడు! నవ్వేలేదు. ఆ మొహంమీద!.... పేకాటలు, షూటింగ్‌లు మానేశాడు. పార్టీలు, పిక్నిక్‌లు రిఫ్యూజ్ చేస్తున్నాడు. ఎంతసేపూ తాగుడుతప్ప యింకో పని లేదు. పని కాస్తా అయ్యాక అలా సీసాలు ముందుపెట్టుకుని తాగుతూ, సిగరెట్లమీద సిగరెట్లు తగలేస్తూ అలా అన్యమనస్కంగా కూర్చుంటాడు.

కలవురోజువస్తే టెంట్స్‌కి దూరంగా దట్టంగావున్న చెట్లమధ్య రెండు చెట్లకి హేమక్ వేలాడేసి వెల్లకిలా పడుకుని, పక్కన టేప్‌రికార్డరు పెట్టుకుని పడుకుంటాడు సిగరెట్లుకాలుస్తూ। అలా గంటలకి గంటలు తిండి తిప్పలు కూడా అక్కరలేకుండా పడుకుంటాడు. తను పిలిస్తే పదిసార్లు పిలవగా పిలవగా యిష్టమయినరోజు లేచివస్తాడు.

రావుతో అసలు మాట్లాడాలంటేనే యీమధ్య భయంగా వుంటోంది. కోపం ఎంత ఎక్కువయింది! తమమధ్య స్నేహాన్నికూడా దూరంచేస్తున్నాడు. ఎంత అడిగినా ఏం చెప్పడు. రావుని చూస్తూంటే ఎంత బాధగా వుంది! ఎలాంటివాడు ఎలా అయిపోయాడనిపిస్తుంది।

మొదట్లో రావ్‌లో యీ మార్పుకీ, రావ్‌లో నిర్లిప్తతకీ కొత్త భార్యావియోగం అని అర్థంచేసుకున్నాడు.

రావ్‌ది లవ్ మేరేజ్। కెప్టెన్‌గా జబల్‌పూర్‌లో వుండగా పై అధికారి మేజర్ జనరల్ కూతురుని పెళ్ళిచేసుకున్నాడు. రావ్ తల్లిదండ్రులకి యీ పెళ్ళి యిష్టంలేదు; పంజాబి అమ్మాయి అని వాళ్ళిష్టపడకపోయినా లెక్కచేయకుండా రిజిష్టర్ పెళ్ళి చేసుకున్నాడు.

రావ్ భార్య చాలా అందగత్తెట। అందరూ అన్నారు. లెఫ్టినెంట్ కల్నల్ జెట్లీకి రావ్ మామగారు తెలుసు. చాలాసార్లు అన్నాడు.

అంత అందగత్తె అయిన భార్య. హోదా, సిరిసంపద అన్నీవుండి రావ్‌లో ఎందుకీ నిస్తేజం? నిర్లిప్తత।

పెళ్ళయ్యాక ఓ ఆరునెలలుమాత్రమే ఇద్దరూ కలసివున్నారు.... తరువాత రావ్ ఫ్రంట్‌కి రావల్సిరావడంతో ఆమె ప్రస్తుతం ఢిల్లీలో పుట్టింట్లో వుందిట।

పెళ్ళయిన వెంటనే భార్యని వదలవలసివచ్చినందుకు రావు ఎంతో ఇదయ్యేవాడు. మనిషిక్కడ, మనసక్కడ అన్నట్లుండేవాడు ప్రతి రెండు మూడు నెలలకి సార్టులీవు తీసుకుని భార్యదగ్గరకి పరిగెత్తేవాడు. రెండు రోజులకో ఉత్తరం తావులు తావులు రాసేవాడు। జాలేసేది రావు ఆరాటం, అవస్థ చూస్తే! ట్రాన్స్‌ఫర్ కోరుతూ ఎన్నో దరఖాస్తులు పెట్టాడు.

అలాంటిది ఓసారి పదిరోజులు శలవుతీసుకుని వెళ్ళినవాడు నాలుగో రోజునే వచ్చేశాడు లీవు కాన్సిల్ చేసుకుని. అప్పటినించి యీ ఏడాదిలో ఒక్కసారీ ఢిల్లీ వెళ్ళలేదు.

అంతే!.... అప్పటినించీ యిదీవరస!

భార్యతో ఏదన్నా తగవు వచ్చివుంటుందా? వస్తేమాత్రం భార్యాభర్తల కోపం యిన్నాళ్ళుంటుందా? అంత అందగత్తెఅయిన భార్య, ఏరికోరి చేసుకున్న భార్యాభర్తలమధ్య అభిప్రాయభేదాలెందుకు వొచ్చివుంటాయి? రావులో మార్పుకి కారణం అదా? కాదా?

జవాబుతెలియదు మూర్తికి.

ఆలోచనలమధ్య రావుని గమనించలేదు మూర్తి. మెస్ నౌకరువచ్చి పిలిచేవరకు. అప్పటికి... రావు ముందు టేబిల్ మీదకి వాలివున్నాడు. మెల్లిగా నౌకరు సాయంతో రావుని జీపులోచేర్చి టెంట్ కి తీసికెళ్ళాడు మూర్తి.

* * *

ఆ రోజు శలవు. మధ్యాహ్నం నిద్రలేచి బద్ధకంగా ఆవులిస్తూ టెంట్ బయటికి వచ్చాడు మూర్తి.

అందరూ రాత్రి పార్టీనుంచి చాలా ఆలస్యంగా వచ్చారేమో మంచి నిద్రలో వున్నారు. అంతటా నిశ్శబ్దంగా వుంది. పక్కనే పారుతున్న వాగు శబ్దం, అప్పుడప్పుడు పక్షుల కిలకిలారావాలు. ఎంతో ప్రశాంతంగావుంది అంతటా! పక్క టెంట్ లోకి చూశాడు మూర్తి. రావ్ టెంట్ లో లేడు! అంటే.... ఎక్కడుంటాడో మూర్తికి తెలుసు!

చన్నీళ్ళతో మొహం కడుక్కుని రావు దగ్గరకి బయలుదేరాడు మూర్తి.

యథాప్రకారం హెమన్ వేలాడేసి తలకింద చేతులుపెట్టుకుని కళ్ళు మూసుకుని పడుకున్నాడు రావు.

పక్కన ఫోల్డింగ్ టేబిల్ మీద టేప్ రికార్డర్ మెల్లిగా తలత్ ఘజల్ పాడుతూంది.

"రో....రో.... బీతా జీవన్ సారా....జీవన్ సారా....

ఆయే న మన్ కామీత్ హమారా.... రో....రో....బీతా....

ఖుషియోంకా సబ్ గీత్ చురాకర్.... ప్యార్ కా జల్ తా దీప్ భుజాకర్

టూట్ లియా సారాజీవన్.... మైహు అకేలా....రో....రో... "

తలత్ గొంతులోని విషాదం వింటూంటే.... రావు మనసులో నిండిన బాధనే ఆలాపిస్తున్నాడా అనిపించింది. అలా ఏదో పోగొట్టుకున్నవాడిలా పడుకున్న రావుని చూస్తుంటే బాధనిపించింది.

రావు నిద్రపోతున్నాడేమో ! మూర్తివచ్చిన అలికిడికూడా కళ్ళు విప్పలేదు. పక్కనున్న కాన్వాసు కుర్చీ జరుపుకుని కూర్చున్నాడు మూర్తి. రావు అంతవరకు చదివి పెట్టిన పుస్తకం తీసుకున్నాడు. పుస్తకంలోంచి ఓ ఫోటో జారి కిందపడింది గడ్డిలో ! వంగితీసిన మూర్తి చూపు అక్కడే నిలిచి పోయింది. అబ్బ !.... ఏం అందం !

రావు భార్య ఫోటోగాబోలు ! 'టూ రావ్ డార్లింగ్'—'ప్రీతి' అని వుంది ఫోటో వెనకాల !

ప్రీతి !.... ఎంత చక్కని పేరు! ఫోటోలోనే ఎంత అందంగా, ఎంత కోమలంగా కనిపిస్తూంది. ఆ కనుబొమలు, చిరునవ్వు చిందించే ఆ పెదాలు, నుదుటిపై పడే ఆ వంకులజుత్తు....

అందరూ అంటే ఏమిటో అనుకున్నానుగాని ఇంత అందగత్తె అనుకోలేదు ... అనుకున్నాడు మూర్తి. పరాయిస్త్రీ. స్నేహితుడిభార్య అన్నసంగతికూడా మరచి తదేకంగా ఫోటోచూస్తూ వుండిపోయాడు.

ఎంత అదృష్టవంతుడు రావు ! ఇంత చక్కని భార్యనుంచుకుని ఎందుకలా ఏదో కొంపమునిగినట్లుంటాడు సిల్లీఫెలో !

రావు కాస్త కదిలాడు. మూర్తి తొందరగా ఫోటో పుస్తకంలో పెట్టేసి, పుస్తకం టేబిల్ మీద పెట్టేశాడు.

రావు లేచాక ఏదో మాట్లాడుతున్నా మూర్తి ఆలోచనలు ప్రీతి చుట్టూనే వున్నాయి.

* * *

తరువాత రెండునెలలకి....

మూర్తి ఢిల్లీ వెళ్ళాడు బ్రిగేడియరు రెడ్డిగారి కూతురిపెళ్ళికి. రెడ్డిగారు, మూర్తితండ్రి ఒక ఊరివారు. ఆప్తమిత్రులు! మూర్తిని ఇంట్లో తమ కొడుకులాగే చూసుకుంటారు రెడ్డిదంపతులు. ఎప్పుడు ఢిల్లీ వెళ్ళినా మూర్తి రెడ్డిగారింట్లోనే మకాం.

పెళ్ళికి కాస్త ముందువచ్చి సహాయపడాల్సిందని రెడ్డిగారు చాలా సార్లు రాశారు. మూర్తి తండ్రికూడా తన తరఫున కొడుకుని పెళ్ళికి వెళ్ళమని పురమాయించాడు.

మూర్తి మొత్తం వారంరోజులు శలవు తీసికొని వెళ్ళాడు.

ఉదయం పెళ్ళి ఆడంబరంగా, అట్టహాసంగా ముగిసింది. సాయంత్రం ఓ పెద్ద హోటల్లో రిసెప్షన్ ఏర్పాటుచేశారు. విందుకి పెద్దపెద్ద మిలటరీ అధికారులు హాజరయ్యారు భార్యలతో! చాలా కలర్‌ఫుల్‌గా వుంది పార్టీ.

మూర్తికూడా ఓ హోస్టుఅయి అతిథులందరిని ఆహ్వానిస్తూ పానీయాలు అందిస్తూ చాలా హడావిడిగా తిరుగుతున్నాడు. అందరూ మిలటరీవారవడంచేత పరిచయస్థులు గుంపులుగుంపులుగా నిల్చుని, కూర్చుని రంగురంగుల పానీయాలు తాగుతూ నవ్వుకుంటూ మాట్లాడుతున్నారు.

డ్రింక్స్ ఆఫర్‌చేస్తూ, గెస్ట్‌లని ఆహ్వానిస్తూన్న మూర్తి గుమ్మంలో మెరుపు మెరిసినట్లనిపించి తిరిగి చూశాడు.

ప్రీతి!....రావు భార్య!....రావు భార్యేనా?....

అచ్చు అలాగే వుంది! ఫోటోలో కంటె వెయ్యిరెట్లు అందంగా వుందనిపించింది మూర్తికి. ముట్టుకుంటే రక్తం చిందుతుందేమో ననిపించే కోమలత్వం! పొడుగ్గా, సన్నగా నాజూగ్గా... లేగులాబి రంగు ఎందుకు పనికి వస్తుంది ఆ రంగు ముందు! వంటి రంగుకి చీర రంగుకి తేడా తెలియని లేగులాబి ఎంబ్రాయిడరీ చేసిన ఫారెన్ షిఫాన్‌చీర, అదేరంగు స్లీవ్‌లెస్ జాకెట్టు, అందంగా ఆధునికంగా చుట్టిన జుత్తుముడి, గులాబి చెప్పులు, గులాబి హేండ్‌బాగ్....సిగలో విరిసీ విరియని గులాబి....పైనించి

క్రిందదాకా మంచులో తడిసి ఉషాకాంతిలో మెరిసిపోయే లేగులాబిలా వుంది !

రెప్పవేయడం మరచిపోయాడు మూర్తి.

ఇంత అందం !....అన్నీ ఇలా ఒకచోట కలియడం అపురూపం ! యింత అద్భుతమైన అందం చూడగలిగిన తన అదృష్టాన్ని అభినందించు కున్నాడు మూర్తి ! రావు అదృష్టానికి ఆ క్షణంలో ఎంతో అసూయ కలిగింది మూర్తికి.

ఇంత అదృష్టానికి స్వంతదారుడయి ఆ రావు ఆముదం తాగిన మొఖం పెట్టుకుని కూర్చుంటాడేం !

ఆమె ప్రక్కన పొడుగ్గా, సన్నగా, తెల్లగా వున్న ఓ యువకు డున్నాడు. ఇద్దరు ఒకరినొకరు రాసుకుంటూ, నవ్వుకుంటూ, మాట్లాడు కుంటూ లోపలికి వస్తున్నారు.

మూర్తి ఎదురెళ్ళాడు ఆహ్వానించడానికి సంభ్రమంగా, నమస్కారం చేసి తనని పరిచయం చేసుకుంటూ ఇద్దర్ని. సోఫాల దగ్గరికి లీడ్ చేశాడు.

"ఏం తీసుకుంటారు ?" వంగి, మర్యాదగా అడిగాడు హిందీలో.

"ఎనీథింగ్ !" నెమ్మదిగా నవ్వుతూ అంది ఆమె.

రెడ్డిదంపతులు వచ్చి పలకరించారు. మిసెస్ రెడ్డి ఏదో అడిగింది కాబోలు, "డాడీకి వంట్లో బాగులేదు... మమ్మీ నన్ను వెళ్ళమంది. అందుకు.... రాజేన్ వస్తూంటే అతని కారులో వచ్చాను...." అంటూంది హిందీలో.

ఆ క్షణంనించి మూర్తి చుట్టూ చూడ్డం మానేసి ఆమెమీదే దృష్టి పెట్టుకుని కూర్చున్నాడు. రావలసిన గెస్టులు అందరూ వచ్చేశారుకనక తీరుబాటుగా ప్రీతి సోఫాకి కాస్తదూరంగా, కూర్చుని ఆమెని సునిశితంగా గమనించసాగాడు మూర్తి.

ఆమె ఏ మాత్రం అభ్యంతరం చెప్పకుండా ఓ గ్లాసు షాంపైన్, మరో పెగ్ విస్కీ తాగడం ... మగవాళ్ళతో చేతులు కలుపుతూ ఛలోక్తులు ఆడడం... మ్యూజిక్ మొదలవగానే అడిగిన అందరితో డాన్సుచేసే ఆమె

అడుగుల చాతుర్యం, ఆమె శరీరం వంపుల్ని, ఆమె హొయలని, విలాసాన్ని ... రెప్పవేయకుండా చూశాడు మూర్తి.

ఆమెకి తెలియనివారే లేరులావుంది ! 'హలో !' అని అందరూ పలకరిస్తున్నారు నవ్వుతూ ఏదో మాట్లాడుతున్నారు.... చేతులుకలిపి ఏదో ప్రశ్నిస్తున్నారు .... అందరితో చనువుగా మాట్లాడుతూంది .... ఒకోసారి ఎందుకో విరగబడి నవ్వుతూంది.

మూర్తి యింక చూస్తూ కూర్చోలేకపోయాడు. ఆమెని పరిచయం చేసుకుని మాట్లాడాలి ! రావు ఫ్రెండునని పరిచయం చేసుకోవాలి !

ఆమె వంటరిగావున్న క్షణంకోసం ఎదురుచూసి ఆమె పక్కన నిలబడ్డాడు. ఆమె చిరునవ్వుతో కళ్ళెత్తి చూసింది.

తనని తాను పరిచయం చేసుకున్నాడు... మూర్తితో చేయికలిపి 'హౌడు యూడు .. ' అంది సుతారంగా. ఏదో మర్యాదమాటలు నాలుగు మాట్లాడింది. అదే అదనని రావు తన కెంత ఆప్తమిత్రుడో తెలియచెప్పాడు మూర్తి.

అంతవరకు నవ్వుతూ మాట్లాడిన ఆమె మొహం కాస్త ఎర్ర బడింది....'ఐసీ !' అంది. క్రిందపెదవి కాస్త నొక్కిపట్టి.

వెంటనే ఎవరో పిలుస్తున్నట్టుగా, ఎవరినో పలకరిస్తూ తొందరగా అక్కడ నించి ఇంకోవైపు వెళ్ళిపోయింది.

మూర్తి చాలా నిరుత్సాహపడ్డాడు. ఆమెతో ఎన్నో మాట్లాడా లనుకున్నాడు. రావులో మార్పుగురించి చర్చించాలని, రావ్‌లో స్తబ్ధతకి విరుగుడు మీరేనని చనువుచేసుకుని చెప్పాలని....ఎన్నో చెప్పాలని అనుకున్నాడు. కాని అలా అంటీ అంటనట్టు తెంచుకుని ఆమె వెళ్ళిపోతే వెళ్ళి వెళ్ళి వెంటబడి మాట్లాడడం ఏం సభ్యత అని వూరుకున్నాడు. తరువాత ఉత్సాహంఅంతా చచ్చిపోయినట్లయింది మూర్తికి.

పార్టీ ముగిసింది.

* * *

కారులో రెడ్డి దంపతులతో ఇంటికి వస్తుంటే ప్రీతిగురించి తెలుసుకోవాలన్న ఆరాటాన్ని అదుపులో పెట్టుకోలేకపోయాడు మూర్తి.

"ఆమె ఎవరు! ఆ ప్రీతి అన్న ఆమె చాలా ఫార్వర్డ్‌గా వుందే! చక్కగా డ్రింక్స్ తాగేస్తూందే... డాన్సుకూడా బాగా చేస్తూంది....ఎలాగైనా పంజాబి లేడీస్ చాలా ఫార్వర్డ్‌గా వుంటారు గదూ!...." సంభాషణకి ఉపక్రమించాడు ఏంతెలీనట్టు మూర్తి.

రెడ్డిగారు కొంటెగా నవ్వారు...."నీ కళ్ళుకూడా ఆ అమ్మాయిమీద పడ్డాయన్నమాట !....నో యూస్ మై బాయ్!... షి యీజ్ ఆల్‌రెడీ మారీడ్" అన్నారు భార్యవైపు నవ్వుతూ చూసి.

మూర్తి సిగ్గుపడ్డాడు.

"ఒక్క పెళ్ళేంఖర్మ!....చేసుకోడానికి వీలయితే రోజుకో పెళ్ళి చేసుకునేది" ఎకసక్కెంగా అంది మిసెస్ రెడ్డి.

"మరీ అంతలా మాట్లాడకు... మీ ఆడవాళ్ళకి తమకంటె అందమైన ఆడదాన్ని చూస్తే అసూయ...." ఉడికించినట్లు అన్నారు రెడ్డిగారు.

"చాల్లెండి! నాకా అమ్మాయినిచూస్తే అసూయ ఏమిటి!....ఏభై ఏళ్ళు వచ్చాయి; నా కూతురివయసు అమ్మాయినిచూసి నా కసూయ ఏమిటి? ఆవిడగారి బుద్ధులనిబట్టి అలా అన్నానుగాని...."

"ఆ....ఇదిగో పులంటే అదిగో తోకంటుంది లోకం!....కాస్త ఫార్వర్డ్‌గా వుంటే ఏదో అంటారు....అవన్నీ నిజమనుకోడం....నిజమని మనమూ అనడం" భార్యని మందలిస్తున్నట్టు అన్నారు.

"నేను నోరు మూసుకుంటే లోకం మూసుకుంటుందా? ఆ అమ్మాయి తిరిగే తిరుగుళ్లు, అర్ధరాత్రిదాకా నాట్యాలుచేసే క్లబ్బులు, ఆడదాన్నని మరచిపోయి మగాళ్ళతో సమానంగా తాగడం, అడగని మగాడిది పాపం అన్నట్లు రోజుకోడితో సినిమాలు, షికార్లు, క్లబ్బులంట తిరగడం ఎవరికి తెలీంది....కాస్తోకూస్తో నిప్పులేందే పొగ ఎందుకు వస్తుంది....?"

"ఏమో, మన కెందుకు....టూ ఫార్వర్డ్‌లే ఆ అమ్మాయి...." రెడ్డి అన్నారు మూర్తివంక చూస్తూ.

"మొగుడు దగ్గర లేడేమో ఆ తిరుగుడికి మరీ అంతుపొంతు లేదు ...అసలు మొగుడికి పెళ్లానికి అంచేతే పడటంలేదని, మొగుడు అందుకే రావడంలేదని అంటారు... ఎంతవరకు నిజమో !"

"అదంతా ఏం లేదులే !"

"లేకపోవడం ఏమిటి.... మొన్న మిసెస్ సిన్హా అంది.... భార్యా భర్తలకి పడడంలేదని... యీవిడ వ్యవహారం నచ్చక.... చెప్పినా లక్ష్య పెట్టలేదని అతను అసలు రావడం మానేశాడట !.... ఉత్తరాలుకూడా రాసుకోడంలేదట ఆఖరికి...."

"ఆ... యీవిడ వెళ్ళి చూసిందా ! లేకపోతే వాళ్ళు వచ్చి చెప్పారా ?....

"ఇలాంటివి ఎక్కడ దాగుతాయండి. వీళ్ళయిల్లు, వాళ్ళయిల్లు పక్క పక్కనేగా వాళ్ళ ఆయా మిసెస్ సిన్హాతో అందిట. రెండు మూడు సార్లు ప్రీతి మొగుడు వూరినించి వచ్చేసరికి యీవిడగారు ఎవరెవరి కారులలోనో అర్థరాత్రి దిగడం. ఆ నవ్వులు, ఆ వికారాలు అవి చూశాడట అతను. రెండుమూడుసార్లు చూశాక ఓసారి యిద్దరూ దెబ్బలాడుకున్నారట. 'ఇలాంటివి నాకు నచ్చవు .. యీ అర్థరాత్రి క్లబ్బుల తిరుగుడు మానేయ్' మన్నాడట.

'పదోశతాబ్దపు మనిషిలా మాట్లాడకు. తిరిగితే తప్పేమిటి ?' ప్రీతి అందిట.

'నాగరికత అంటే రోజుకో మొగాడితో తిరగడం కాదు ! నా భార్య అలా తిరగడం నా కిష్టంలేదు' అన్నాడట అతను. 'అలా నా కిష్టం' అందిట ప్రీతి పెంకిగా.

అంతే! వున్నపాటున వెళ్ళిపోయాడట అతను.... మరి రాలేదుట అప్పటినుంచి. అంతా చూసినట్టు, విన్నట్టు విశదపరచింది మిసెస్ రెడ్డి.

"అతను తెలుగువాడు.... మిలటరీవాడే, మేజర్ అనుకుంటాను ! ఎంతయినా తెలుగువాడు, మన సంస్కృతికి, వీళ్ళ ఆచారవ్యవహారాలకి తేడావుంటుంది. అందులో ప్రీతి - ప్రీతికుటుంబం ముందునించి చాలా ఫార్

వర్డ్‌గా వుండే మనుష్యులు.... అతనికి ఇదంతా సరిపడినట్టులేదు...." రెడ్డి గారు సాలోచనగా అన్నారు.

"ఉత్త ఫార్వర్డ్‌నెస్ అయితే అందరూ యింకోలా ఎందుకంటారండీ.... ఆ అమ్మాయికి ముందునించీ మరీ ఎక్కువ ఫ్రీడమ్ ఇచ్చేశారు తల్లీతండ్రీ.... ఇష్టంవచ్చినట్టు ప్రతీవారితో రాత్రనక పగలనక తిరగడం ముందునించీ వుందట! ఈ అమ్మాయి అందంచూసి మోసపోయి వుంటాడు పాపం అతను.... సిక్షేపంలా, మంచిఅందంగా, మంచి పొజిషన్‌లో వుండే మొగుడుండగా యీ తిరుగుళ్ళు ఎందుకో!.... యిన్నాళ్ళు ఓ మేజర్‌తో తిరిగింది. యిప్పుడు యీ కెప్టెన్ రాజేన్‌ని పట్టింది....ఏ మొగుడు భరిస్తాడు యీ వ్యవహారం అంతా...."

భార్యాభర్తల సంభాషణ అంతా మౌనంగా విన్న మూర్తికి ఇంకేం అడగనవసరం లేకుండానే అంతా అర్థం అయింది.

కొద్దిక్షణాలకిందట రావు అదృష్టానికి అసూయపడ్డ మూర్తే యీ క్షణంలో రావుని తల్చుకుని 'పూర్ ఫెలో' అని నిట్టూర్చాడు.